

Aan:
Burgemeester en Wethouders
Gemeente Heeze-Leende
Jan Deckersstraat 2
5591HS Heeze-Leende.

Betreft: concept Woonvisie HL 15-10-2019.pdf

Leende, 27 november 2019

Geacht College,

Hoofdstuk 4 'duurzaamheid en wonen' van bovengenoemd concept beschrijft de ambitie van de Gemeente om in 2030 een CO2 reductie te realiseren van 49% t.o.v. de CO2 uitstoot in 1995.

Deze ambitie wordt niet verder uitgewerkt of gedetailleerd en er is geen haalbaarheidsbeoordeling. Het lijkt ons wenselijk concreet in getallen de omvang van de beoogde reductie per bron aan te geven en wat naar verwachting de gevolgen van de doelstelling voor de inwoners zullen zijn. Zonder een concrete verwachting blijft alles vaag en vaagheid zal inwoners niet motiveren en stimuleren. Daarnaast achten wij het noodzakelijk dat de Gemeente een onderzoek uitvoert betreffende de realistische haalbaarheid van de ambitie. Als een ambitie niet haalbaar blijkt, is uitvoering niet erg zinvol.

Op basis van het rapport uit de Klimaatmonitor: '*Rapportage CO2-uitstoot vanaf 1990 volgens Emissieregistratie.pdf*' valt een inschatting te maken over de gevolgen van de genoemde ambitie voor inwoners en huishoudens (zie samenvatting in de bijlage). Uit dat rapport valt af te leiden dat de gestelde doelstelling alleen gerealiseerd kan worden als de CO2 uitstoot van consumenten en huishoudens in 2030, 33% lager zou worden t.o.v. de CO2 uitstoot in 2015 en de CO2 uitstoot van het wegverkeer in 2030 (exclusief autosnelwegen) 58% lager zou worden t.o.v. 2015. Alleen met beide reducties kan de doelstelling gerealiseerd worden. Beide uitstoot bronnen (consumenten-huishoudens en wegverkeer) behoren volgens het rapport, naast de landbouw, tot de drie grootste CO2 bronnen in onze gemeente.

Het gevolg van de doelstelling is dat ongeveer 2.200 huishoudens, is 1/3-e van het totaal, zullen moeten investeren in maatregelen om woningen 'van-het-gas-af' te koppelen. Bovendien zullen huishoudens ongeveer 6.000 emissie loze voertuigen moeten aanschaffen. Het kan zijn dat recentere uitstoot cijfers een iets ander beeld geven, zeker is wel dat het gevolg van de doelstelling vooral op het financiële bordje zal komen te liggen van de huishoudens in onze gemeente.

Wij achten het daarom wenselijk om in het bovengenoemd concept concrete cijfers op te nemen om inwoners duidelijkheid te bieden over de omvang van de CO2 reductie, de verlaging van de CO2 uitstoot die volgens de doelstelling gerealiseerd zou moeten worden en de concrete gevolgen, ook financieel, voor de huishoudens. Dat is noodzakelijk om inwoners, niet alleen te motiveren en te stimuleren, maar vooral in staat te stellen een plan te maken om de noodzakelijke aanpassingen en gevolgen te financieren en te kunnen uitvoeren.

Duidelijkheid m.b.t. de gevolgen van de ambitie levert ook een basis om de haalbaarheid van de doelstelling vast te stellen. Het is niet ondenkbaar dat de doelstelling te ambitieus blijkt.

Verder zijn er in de bijlage een aantal vragen geformuleerd betreffende de woonvisie, waarop wij U verzoeken binnen redelijke termijn nadere toelichting te willen geven.

Daarnaast zijn er enkele vragen geformuleerd die energieopwekking in Heeze-Leende betreffen.

Hoogachtend,

Namens de Dorpsraad,

Cor Heuijers
Secretaris

Bijlage met vragen

Bijlage

Woonvisie

In de 'WOONVISIE GEMEENTE HEEZE-LEENDE 2020, CONCEPT 15-10-2019' lezen we:

Ambitie: we willen de bebouwde omgeving (nieuwbouw en bestaande bouw) van Heeze-Leende energiezuiniger maken en van het aardgas afhaken waardoor de CO₂-uitstoot vermindert. In het landelijke Klimaatakkoord is immers opgenomen dat in 2030 49% en in 2050 95% CO₂ reductie moet plaats hebben gevonden ten opzichte van 1995.

De Gemeente heeft dus de intentie de CO₂-uitstoot in 2030 met 49% te verminderen t.o.v. 1995. Dat betekent dat de CO₂-uitstoot ten gevolge van het energiegebruik van consumenten met 33% én de CO₂-uitstoot van het wegverkeer met 58% omlaag zal moeten. Als de CO₂-uitstoot van het wegverkeer niet in die mate verlaagd gaat of kan worden, dan zal het energieverbruik van consumenten nog verder omlaag moeten.

CO₂ Uitstoot fossiele brandstoffen in Heeze-Leende.

Onderstaande CO₂ uitstoot waarden zijn gebaseerd op 'Rapportage CO₂-uitstoot vanaf 1990 volgens Emissieregistratie.pdf' uit de Klimaatmonitor, maar hebben enkele beperkingen (zie voornoemd rapport). De CO₂ uitstoot wordt bepaald door de energiedragers (bijvoorbeeld: kWh, m³ gas) te vermenigvuldigen met de emissiefactor van die energiedrager.

CO ₂ -UITSTOOT FOSSIELE BRANDSTOFFEN	1995	2015	2030	2030
Klimaatmonitor, Heeze-Leende, indicatief			Doelstelling	
			1995 – 49%	t.o.v. 2015
	(tonnen)	(tonnen)	(tonnen)	%
Bouw	360	326	184	
Chemische industrie	182	63	93	
Energiegebruik consumenten	24.539	18.893	12.515	- 33%
Drinkwatervoorziening	12	0	6	
Energiegebruik en processen HDO*	4.399	4.594	2.243	
Energiegebruik landbouw	43.836	13.260	22.356	+ 68%
Overige industrie	2.971	1.992	1.515	
Raffinaderijen	23	10	12	
Uitlaatgassen wegverkeer (ex autosnelwegen)	14.452	17.465	7.371	- 58%
Mobiele werktuigen	3.772	3.828	1.924	
Totaal Heeze-Leende	94.546	60.431	48.218	- 20%
Uitlaatgassen autosnelwegen	63.087	38.368	32.174	- 16%

*) HDO: Handel, Diensten en Overheid

Als bovenstaande indicatieve waarden uit de Klimaatmonitor een redelijke benadering vormen, dan zijn de belangrijkste aandachtspunten om te voldoen aan de doelstelling van het klimaatakkoord:

- Consumenten, wegverkeer en landbouw vormen in 2015 de drie grootste CO₂ bronnen in onze gemeente (samen 82%).
- De CO₂-uitstoot van de landbouw bedraagt in 2015 al 9.000 ton minder dan de doelstelling voor 2030.

- o De CO2-uitstoot van consumenten zou in 2030 met 6.400 ton (~ 33%) t.o.v. 2015 verlaagd moeten zijn.
- o De CO2-uitstoot van het wegverkeer (exclusief de uitstoot op autosnelwegen) zou met 10.000 ton (58%) t.o.v. 2015 verlaagd moeten zijn.

De totale CO2-uitstoot (exclusief autosnelwegen) in Heeze-Leende zou t.o.v. 2015 met minimaal 20% verlaagd moeten worden om te voldoen aan de ambitie van het klimaatakkoord.

Afhankelijk van de CO2 reductie door: woningisolatie, opwekking met hernieuwbare energie en omschakeling naar CO2-loos wegverkeer, valt niet uit te sluiten dat een fors aantal huishoudens, mogelijk 33% of meer, vóór 2030 'van-het-gas-af' zouden moeten.

Vragen aan de Gemeente

De ambitie.

Is het nog steeds de ambitie van de gemeente, concreet in 2030 een verlaging van de CO2 uitstoot met 49% t.o.v. 1995 te bereiken?

CO2-uitstoot van consumenten – 33%.

Wat is concreet het plan om de woningen energiezuiniger te maken. Isolatie is een rendabele manier om woningen energiezuiniger te maken en CO2-uitstoot te reduceren. Waarom start de Gemeente niet NU met promotie om isolatie van woningen te stimuleren en hiervoor subsidies en/of ondersteunende faciliteiten te bieden?

CO2 reduceren; energie opwekken.

Waarom start de Gemeente niet NU met promotie om geschikte daken van woningen en bedrijfspanden van zonnepanelen te voorzien. Waarom stelt de Gemeente geen financiële faciliteiten beschikbaar om de aanschaf van zonnepanelen te faciliteren en te stimuleren? Waarom neemt de Gemeente niet het voortouw om volgend jaar zonnepanelen te plaatsen op geschikte daken van gemeentelijk en maatschappelijk vastgoed?

'Van-het-gas-af'.

Hoeveel woningen wil de gemeente vóór 2030 concreet 'van-het-gas-af' halen? Hoe denkt de gemeente dit te bereiken gezien de staat en ouderdom van vele woningen in Heeze-Leende. Bijna 45% van het woningbestand dateert van vóór 1975. Bovendien is de financiële draagkracht van de huishoudens om de noodzakelijke aanpassingen te kunnen betalen discutabel. Het aantal huishoudens dat behoort tot de landelijke 40% huishoudens met het laagste huishoudensinkomen bedraagt in Heeze-Leende ongeveer 25%. Daar komt nog bij dat bijna 25% van de inwoners ouder is dan 65 jaar.

Groei of daling van huishoudens.

Het aantal woningen in Heeze-Leende bedroeg per 1 januari 2017: 6.655. Hiervan is het aantal koopwoningen: 4.937 en het aantal huurwoningen: 1.617; eigendom onbekend bedraagt: 101 stuks. Houdt de Gemeente rekening met toekomstige groei of daling van het aantal huishoudens in onze gemeente? Provincie en CBS hanteren verschillende scenario's:

- o Provincie: het aantal huishoudens groeit naar verwachting volgens de provinciale prognose nog met ongeveer 200 tot 2025, om daarna langzaam te gaan dalen naar een niveau van 6.440. Uitgangspunt van de provincie is dat binnenlandse vestiging en vertrek de komende jaren in evenwicht zijn.
- o CBS: het aantal huishoudens groeit volgens de meest recente prognose van het CBS geleidelijke door tot ca 7.500 in 2040. Het CBS gaat uit van een blijvend binnenlands vestigingsoverschot conform de ontwikkelingen van de afgelopen jaren.

Wegverkeer.

De uitstoot van het wegverkeer (exclusief autosnelwegen) zou t.o.v. 1995 in 2030: 58% minder moeten zijn. Dat betekent dat ultimo 2030 bijna 60% van het wagenpark emissie loos zou moeten zijn. Het wagenpark bestaat per 1 januari 2019 uit 9.953 voertuigen met verbrandingsmotoren en 53 elektrische voertuigen. Dat betekent dat in 2030 minimaal 6.000 voertuigen volledig emissie loos moeten zijn ofwel van zeer schone verbrandingsmotoren voorzien zouden moeten zijn.

Zijn er schattingen bekend m.b.t. de verwachte samenstelling (fossiel, volledig uitstootvrij) van het wagenpark in Heeze-Leende in 2030?

Opwekken van energie in Heeze-Leende:

Is er een schatting van de energiebehoefte van Heeze-Leende in 2030 als de besparingsdoelen in 2030 zijn bereikt? Als consumenten en huishoudens tussen nu en 2030 maatregelen ('van-het-gas-af', isoleren, zuinige apparatuur, zonnepanelen en emissie loze voertuigen aanschaffen, etc.) nemen om de doelstelling in 2030 te bereiken dan dient ook de daarvoor benodigde energie 100% duurzaam opgewekt te worden. Liggen er concrete plannen waaruit blijkt dat consumenten en huishoudens er van uit kunnen gaan dat de energiebehoefte van Heeze-Leende in 2030 100% duurzaam opgewekt en via het netwerk geleverd zal kunnen worden om ook daadwerkelijk de gewenste CO₂-reductie te realiseren? Zou de elektrische energiebehoefte in 2030 niet 100% duurzaam opgewekt worden, dan is de uitstoot alleen verplaatst en door rendementsverliezen nog groter geworden.

Wij verwijzen naar het rapport '*Definitief duurzaamheidsbeleid Heeze - Leende.pdf*':

<< Zo zou Heeze – Leende een energiebehoefte van 475 GWh duurzaam kunnen invullen door bijvoorbeeld 72 windmolens te plaatsen óf 791 HA zonnenveld te realiseren. >>

Het plaatsen van 72 windmolens¹ vergt 3.000 – 4.000 ha ruimtebeslag ofwel 30% - 40% van het gemeentelijk grondoppervlak (10.512 ha). Het grondbeslag bedraagt ~ 15 ha.

Wij hadden inzage in een bericht van begin 2018 van de MRE aan de Coöperatie Opgewekt Heeze-Leende. In dit bericht wordt gesproken over Heeze-Leende als 'energieleverancier' voor andere gemeenten. Op het grondgebied van Heeze-Leende zouden zonnepanelen en windmolens geplaatst kunnen worden met in 2050 een gezamenlijke opwekcapaciteit van 1.062 GWh. De MRE schat dat Heeze-Leende in 2050 zelf een energiegebruik zal hebben van 441 GWh. M.a.w. Heeze-Leende levert aan andere gemeenten ruim 600 GWh.

MRE veronderstelt dat de opwekkingsinstallaties zouden kunnen bestaan uit:

- o zon op daken 76.000 panelen(125.400 m² dakoppervlak)
- o zon op grond 320.000 panelen (96 ha)
- o biomassa 105.000 MWh
- o wind 142 molens¹ (6.000 – 8.000 ha, 60 - 80% van de ruimte, 30 ha grondbeslag).

Het oppervlak van onze gemeente bedraagt 10.512 ha. Hoeveel geschikte ruimte (hectaren) is er naar schatting beschikbaar voor het plaatsen van zonnepanelen en windmolens in onze gemeente?

Hoeveel ruimte is er naar schatting beschikbaar uit het oogpunt van behoud van natuurlijke en landschappelijke waarden?

Is de veronderstelling van MRE realistisch dat Heeze-Leende in 2050 een energieverbruik zal hebben van 441 GWh dat lager is t.o.v. het energieverbruik van 475 GWh in 2017?

---

¹ 3 MW, ashoogte 120 m, rotordiameter 120 m, onderlinge afstand 6 x rotordiameter

Wat is het standpunt van de gemeente m.b.t. de plaatsing van windmolens in Heeze-Leende en onderschrijft de Gemeente de haalbaarheid van deze aantallen windmolens?

0-0-0-0-0-0-0-0